

yıl / year: 17 • sayı / issue: 34 • kış / winter 2019 • s./p. 595 - 598

Vefeyât
Obituary

Dünya Penceresinden Bakıp Giden Ahmet Önkal

MEHMET ŞEKER

Prof. Dr., Uşak Üniversitesi İslâmi İlimler Fakültesi
İslâm Tarihi ve Sanatları Bölüm Başkanı
mehmet.seker@usak.edu.tr | orcid.org/0000-0002-4732-5190

Geliş Tarihi / Received: 16.11.2019 • Yayına Kabul Tarihi / Accepted: 18.12.2019

Atıf / Cite as

Şeker, Mehmet. "Dünya Penceresinden Bakıp Giden Ahmet Önkal". *İstem*, 17/34 (2019): 595-598.
<https://doi.org/10.31591/istem.647674>

“Âb-ı hayat akar gider,
Dağı taşı yıkar gider.
Bu dünya bir penceredir,
Her gelen bakar gider”

Bilindiği gibi Kur’ân-ı Kerîm’de muhtelif âyetlerde her insanın ölümü tadacağı açıkça ifade edilmektedir (Mesela Enbiya sûresi, 35). Yukarıdaki dörtlükte de dünyaya gelen her insanın belli bir süre yaşadktan sonra bu dünyadan göçeceği belirtilmektedir. Pencereden bakılıp gidilen dünya geçicidir ve kısadır. İnsan ömrü çok uzun değildir. Dünya fânidir. Bâkî olan âhirettir, bir başka ifade ile öbür âlemdir.

Bu yılın ikinci ayında (22.Şubat.2019) Dâr-ı Bekâ’ya uğurladığımız meslektaşlarımızdan Prof. Dr. Ahmet Önkal daha önce bu dünyadan göçenler kervanına katılmıştır. Prof. Dr. Ahmet Uğur, Prof. Dr. Ahmet Güner, Prof. Dr. İbrahim Sariçam ve Prof. Dr. Asri Çubukçu hocalarımız da bu kervanın yolcuları arasında yer almışlardır. Aslında bir gün bu dünya penceresinden bakıp gidenler de bu kervana katılacaklardır.

Kuşkusuz her giden geride birtakım izler bırakıp gitmektedir. Hâtıraları, eserleri, idealleri ve hayalleri ile geride kalanlara daha nice mirasları intikal edecektir Allah bilir? İşte değerli meslektaşımız Ahmet Önkal da bu bakımdan sadece ailesine değil, meslektaşlarına, öğrencilerine ve bütün millete bıraktığı

mirası ile amel defteri kıyamete kadar kapanmayacaklar arasındaki haklı yerini almıştır.

RASÛLULLAH'IN İSLÂM'A DAVET METODU

Ahmet Önkal'ın Konya Yüksek İslâm Enstitüsü Siyer ve İslâm Tarihi Öğretim Üyesi olduğu sırada hazırladığı *“Rasûlullah'ın İslâm'a Da'vet Metodu”* adlı çalışması daha sonraları defalarca yayınlanarak okuyucuya ulaşmış bir eserdir. Bu eser Ahmet Hoca'nın akademik hayatına adım atışında önemli bir köşe taşı olmuştur. Bundan sonraki çalışmaları hep bu çizgide devam edip gitmiştir. Bu eserinde hoca, yirmi üç yıla yaklaşan Peygamberlik hayatında, ister gayri-müslim, ister mü'min olsun bütün insanları daima imana, Kur'ân yoluna davet eden Hz. Peygamberin takip ettiği da'vet metodunu ele almıştır. Öncelikle bildiği gibi O'nun hayatı, kişiliği, ahlâkı ve her şeyden önce insanlığının anlaşılabilir belirlenmesi bakımından takip ettiği İslâm'a da'vet metodunun iyi anlaşılması gerekir. Ardından da O'nu takip eden Müslümanların, her devir ve zamanda, insanları bu yola, yani Kur'ân'ın yoluna da'vet ederken O'nu tanıması ve O'nun da'vet usulünü öğrenmeleri gerekir. İşte Ahmet hocanın bu eseri bu açıdan konusunda önemli bir çalışma olarak kendisinden sonraki araştırma ve incelemelere örnek olmuş ve yol göstermiştir.

Ahmet Önkal meslektaşımız hem akademik hayatında hem de özel hayatında Hz. Peygamberi örnek aldığı gibi çevresindekilere ve öğrencilerine de bizzat kendisi örnek bir hoca olmuştur. Konu ile ilgili farklı toplantılarda görüşlerini açıklarken inceliği ile tenkitlerini ve tavsiyelerini de aynı nezaketle belirten Ahmet hocanın tavrı da genç meslektaşlarımız için de yine örnekliğini göstermiş olurdu.

Doç. Dr. Şaban Öz'ün *“Çocuklar İçin Yazılan Siyer Kitaplarındaki Sorunlar ve Çözüm Önerileri”* konusunda sunduğu bir bildiriye müzakere ederken ılımlı ifadeler kullanmayı tavsiye ederek her seviyeye göre yazılacak eserlerin ve yapılacak çalışmaların zorluğuna da dikkat çekmişti. Daha sonra da; *“İlahiyatçılar çocuklara yönelik Siyer çalışmalarının merkezinde mutlaka olmalıdırlar”* demişti. İlahiyatçı meslektaşlarımızın bu konudaki çekimserliklerini görünce de konuşmasına şöyle devam etmişti: *“İlahiyatçı olmadan bu işi kime havale edeceğiz? Edebiyatçıya havale etsek ortaya nasıl bir Siyer çıkacağı tartışmalıdır. Pedagog, tamam işinin uzmanıdır; ama sahih siyer bilgisine sahip değilse ondan da ortaya koyduğumuz tablodan farklı bir manzara çıkmayacaktır. Çocuk psikoloğu açısından da durum aynıdır. Metni biz oluştururuz; ama her hâlûkârda müşterek bir çalışmaya ihtiyacın olduğu bir vâkıa ve ilahiyatçı bundan asla sarf-ı nazar edemez. Benim ifade etmeye çalıştığım husus bu...”* (Siyer Öğretimi Çocuk Kitapları, Edebi Eserler ve Popüler Yayınlar, Siyer Yayınları, İstanbul Aralık 2017, s.186)

Editörlüğünü bendenizin üstlendiği *“Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulları İçin Hz. Muhammed'in Hayatı Sınıf 5”* adlı ders kitabının hazırlığında diğer yer alan meslektaşlarımızla birlikte Ahmet Hoca da aramızda idi. Hem iş bitiriciliği

hem de takipçiliği yanında destek ve katkılarıyla da bendenize yardımcı olmuştur.

İSLÂM TARİHÇİLERİ DERNEĞİ

2009 yılında İzmir’de kurularak faaliyetlerine resmen başlayan İslâm Tarihçileri Derneğinin kurucuları arasında da yer alan Ahmet Önkal Hoca, sadece bir dernek üyesi değil, aynı zamanda, fakirin daima kendisi ile istişarelerde bulunduğu, çok zaman özel konuları da kendisi ile paylaşma ihtiyacı duyduğu bir danışmanım olmuştur. Dernek faaliyetlerini desteklemekle kalmayıp bizzat bu faaliyetlere katılarak İslâm Tarihçileri ailesinin aktif üyesi olmayı vefatına kadar da sürdürmüştü. Konya’nın İslâm Tarihçilerinin de kıdemli hocalarından biri olarak Prof. Dr. Mehmet Ali Kapar meslektaşımızın ayrılmaz bir dostu idi. Bu her iki hocamızın dostluklarına hep gıpta etmişimdir. Allah bizleri cennetinde de birlikte cem olmayı inşaallah nasip eder diye dua ediyorum.

İslâm Tarihçileri olarak diğer anabilim dalı hocalarının dikkatlerini çekecek kadar bir aile oluşumuzda; şüphesiz merhum Ahmet Önkal Hoca gibi M. Ali Kapar ile diğer bütün meslektaşlarımızın da yakın ilgileri ve desteklerinin de rolü vardır. Öyle ki çok zaman düzenlediğimiz gezilerle; sadece gezilip görülen mekanlarla ilgili bilgi ve görgülerimizin artışı değil, aynı zamanda eşlerimiz ve çocuklarımızın da birbirleri ile tanışıp kaynaşmaları sağlanıyordu. İşte bir aile oluşumuza Ahmet Hoca her zaman destek ve katkıda bulunmaya devam etmiştir.

İslâm Tarihçileri olarak derneğin kuruluşu ile aynı zamanlarda başlattığımız bir büyük *“İslâm Tarihi ve Medeniyeti Tarihi”* projesinde başından itibaren görev almayı kabul eden Ahmet Önkal Hoca, bu projenin tamamlanarak sonuçlanmasını da dünya gözü ile görebilen meslektaşlarımızdandır. Mesela çok istemesine rağmen projemizin tamamlandığını görmek merhum Prof. Dr. İbrahim Sarıçam hocamıza nasip olmamıştır. On beş ciltlik bir eser olarak yayınlanan İslâm Tarihi ve Medeniyeti merhum Ahmet Önkal gibi hocalarımızın destekleri olmasa idi belki de tamamlanmazdı. Eserin ikinci cildinin editörlüğünü M. Ali Kapar’la birlikte üstlenen Ahmet hocanın aynı zamanda diğer ciltlere de bölüm yazarı olarak da katkıları olmuştur. Bu eserle ve diğer çalışmaları ile ümit ederim ki, inşaallah merhum hocanın amel defteri kıyâmete kadar kapanmayacaktır.

Ahmet Önkal merhumun diğer kitaplaşmamış bildiri, makale ve ansiklopedi maddeleri türündeki çalışmalarının da bir an önce toparlanarak bir araya, birer kapak arasına alınarak kitap olarak yayınlanması umulur. Öyle zannediyorum bu görev evlatları Betül, Üsâme ve Erva’ya nasip olur. Özellikle işittiğime göre Betül ve Erva bu işi yapmaya; makale, bildiri, ansiklopedi maddesi ve babaları ile ilgili yayınlanmış diğer haber ve yazıları toplayarak yayınlıyacak hale getirmek için niyetlenmişler...

Bu vesile ile başta merhum Ahmet Önkal olmak üzere bu fâni âlemden dâr-ı bekâyâ irtihal etmiş olan meslektaş hocalarımıza ve diğer merhum hocalarımıza Cenâb-ı Hak'tan rahmetler diler, cümle geçmişlerimizi de bunlara dahil ederek kendilerini daima fâtiha larla, fâtihamızla yâd etmeyi Rabbimizin nasip etmesini niyaz ederim.